

Cliënten: Toegang tot de jeugdhulp is punt van aandacht

Voor lang niet alle ouders en jeugdigen is het eenvoudig om de jeugdhulp te krijgen die nodig is. Volgens bijna één op de drie ouders in ons onderzoek heeft dat zelfs veel moeite gekost. Dit blijkt uit onderzoek onder cliënten uitgevoerd door Stichting Alexander en het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)¹. Naast de toegang tot de jeugdhulp zijn de belangrijkste aandachtspunten in de uitvoering van de Jeugdwet: de rechtspositie van cliënten, de samenwerking tussen hulpverleners en de overgang 18-/18+.

Toegang tot hulp is knelpunt

Bijna één op de drie ouders vindt dat het veel moeite heeft gekost om hulp te krijgen. De jongeren met wie gesproken is, wijzen op het belang van een zorgvuldige procedure bij de start van de hulp, ze hebben behoefte aan meer informatie over de mogelijkheden.

Aandacht voor rechtspositie cliënten

Er is veel aandacht voor de rechtspositie van cliënten in de Jeugdwet. Echter, veel ouders zijn zich niet bewust van hun rechten. Zo weet bijna de helft van de ouders in ons onderzoek niet dat zij een vertrouwenspersoon kunnen inschakelen; en ongeveer twee derde weet niet dat men recht heeft op een onafhankelijke cliëntondersteuner. Cliënten geven aan nauwelijks betrokken te worden bij het jeugdhulpbeleid en de uitvoering daarvan. Jongeren willen graag meer inspraak, bijvoorbeeld bij het bepalen van de soort hulp.

Verbeteren samenwerking hulpverleners

Hoe meer hulpverleners bij een gezin zijn betrokken, hoe negatiever ouders over de samenwerking zijn. Ouders vinden dan dat hulpverleners minder goed op de hoogte zijn van elkaars werk. Jongeren geven ook aan dat afspraken lang niet altijd goed worden afgestemd tussen hulpverleners onderling. Ook de wisselingen van hulpverleners zijn een knelpunt.

Soepelere overgang 18-/18+ gewenst

De overgang tussen de Jeugdwet en de Wmo en de continuïteit van de hulp loopt niet soepel. Jongeren willen in een vroegtijdig stadium betrokken worden en hebben behoefte aan voorbereiding op deze overgang. Een goede voorbereiding bestaat volgens hen niet alleen uit het geven van informatie, maar ook uit begeleiding bij het toepassen van die informatie in hun situatie.

Kwetsbare gezinnen hebben minder positieve ervaringen

Gezinnen in een kwetsbare positie hebben minder positieve ervaringen met de uitvoering van de Jeugdwet. Dan gaat het bijvoorbeeld om eenoudergezinnen en gezinnen met een laag inkomen. Zij zijn ook het meest negatief over de toegang tot jeugdhulp. De indruk bestaat daarmee dat juist de gezinnen die de hulp het hardste nodig hebben, de grootste moeite hebben om de hulp te krijgen die zij nodig hebben.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Leo Rutjes, onderzoeker bij Stichting Alexander, info@st-alexander.nl of 06-51894516

Freek Bucx, onderzoeker bij het SCP, f.bucx@scp.nl of 06-15214576

---

¹ [Onderzoek onder ouders en jongeren](#)

Ten behoeve van de *Eerste evaluatie Jeugdwet* hebben Stichting Alexander en het SCP onderzoek gedaan naar de ervaringen van cliënten. De focus lag op de transformatiedoelen en de waarborgen zoals gesteld in de Jeugdwet. Dit onderzoek omvatte een survey onder ruim 900 ouders; bij het grootste deel van deze gezinnen was er sprake van ambulante jeugdhulp (kind woont thuis). Daarnaast waren er diepte-interviews met 30 jongeren. De meeste jongeren kregen hulp in een leefgroep, gezinshuis of pleeggezin. De respondenten vormen geen dwarsdoorsnede van de populatie; de bevindingen zijn daarmee niet te generaliseren. Wel is het mogelijk om de verbeterpunten van de Jeugdwet te signaleren.